

2009./1.évfolyam/2.szám

- A tartalomból:**
- DJ Prefektus
  - Rendes prefektusok - Interjú Albin atyával
  - Tanár is tud vicces lenni
  - Friss hajtás - Diákantológia
  - Szombat esti láz - Farsang 2009

Pannonhal–

Tartalom

02 Tartalomjegyzék

Maradunk - Változunk

03 Ausculta

Hallgasd meg...

04 DJ Prefektus

Bécsi projekt

05 Taninform infók

06 Bizonyítvány a XXI. századból

07 Olvasói levelek

08 Kapcsolattartás nem csak ötvenként

10 Péntek esti előadások

11 Rendes prefektusok - interjú Albin atyával

13 Qpac - Diákoldalak

17 Civilizált prefektusok - interjú

Hódsági-Molnár Jánossal

19 Friss hajtás

20 Lelki életünk

22 Hic fuit - interjú Horváth Gellérttel

24 Szombat esti láz - Farsang 2009

26 Alkotások

Akikre büszkék vagyunk

Pannonhalmi Bencés Gimnázium Alapítvány

pannonhal-ma@osb.hu

9090 Pannonhalma, Vár 1. Tel: 06-96-570-140

Felelős kiadó: Hardi Titusz OSB igazgató

Szerkesztette: Csértán Károly, László Zoltán, Polgári István

A fotókat készítette: Barcza István, Schilde René, Radics Ottó,

Varga Benedek, Kovács Loránt (13-14. o.) Mózer Tamás, Török Péter

Grafikai terv: Schmal Károly

Készült a győri Arrabona Print Nyomdában 4300 példányban

Pannonhalma, 2009

Maradunk

Tisztelt Szerkesztőség, kedves Barátaim!

Köszönöm, hogy nem maradtam ki a listából és jóleső érzéssel együtt örülhetek Veletek a beköszöntő - és hiánypótló - szép számotoknak! Ugye, ezt érzitek most Ti is? Az ünnepi jókívánságok mellé mi mást is kívánhatnék, minthogy legyetek sikeresek, legyen mindig erőtök-időtök (és pénzetek) a sok jó hírrrel gazdagon, rossz hírrrel meg szegényen megjelenő következő száma.

Borsa Béla Ph'66

Köszönetemet fejezem ki önöknek azért, mert elküldték részemre az újonnan megjelent folyóiratunkat! Hisz ez mindazoké, akik az apátság falai között töltötték életüknek egy meghatározó szakaszát!

Babai László Ph'60

Több ötletem, kérésem is volna, miután az ifjak mellett a veteránok is (talán még inkább) várják a folytatást. (Persze, ez akár több évre is elegendő, elosztva). Fontossági sorrend nélkül: Valahol valaki felkutathatná -talán méltatlan-elődjéte lapnak: 1952-54 között két „stencilezett” lapszám vala, TOL címen.

Mercz Ferenc Ph'54

Nagy öröm és meglepetés a kézhez kapott kiadvány! Egyrészt, mert a pontos címemre érkezett, azaz még számon tartanak, másrészt a hangulat és tartalom beindítja a visszaemlékezést, a nosztalgizást...

Szentirmay István Ph'70

Változunk

Tisztelt Diáktársak, kedves Barátaink!

Nagy örömmel, jóleső érzéssel olvastuk több tucatnyi visszajelzéseiteket, melyek arról tanúskodtak, hogy tetszéssel és nagy nyitottsággal fogadtátok újságunk megjelenését (sajnos ezekből helyhiány miatt csak néhányat közölhetünk). Hálásan köszönjük személyes hangvételő leveleiteket, ötleteiteket és a továbbiakban is arra kérünk Benneteket, hogy írjatok nekünk! E visszajelzések alapján formálhatjuk a Pannonhal-MÁT a Ti újságotokká, hogy valóban Nektek és Rólatok is szóljon. Emailcímünk továbbra is: pannonhal-ma@osb.hu

Különösen izgalmasnak találtuk a tartalomra vonatkozó javaslataitokat, kéréseiteket, ezeknek igyekszünk eleget tenni. Így -az egyik kérés nyomán- keressük azokat a diákszerkesztőket, akik valaha újságot alapítottak Pannonhalmán. Szeretnénk a qpaci diákújságokat egy rovat keretében bemutatni.

Folyamatosan törekszünk arra, hogy az elmúlt 60 esztendőben Pannonhalmán végzett minden öregdiákhoz eljuthasson újságunk. Sajnos még mindig több százan vannak, akiknek nem tudjuk a pontos elérhetőségét. Kérünk Benneteket, ha tudomásotokra jut, hogy diáktársatok nem kaptak meg a Pannonhal-MÁT, kérjétek meg őket, hogy vegyék fel velünk a kapcsolatot.

a szerkesztők

Auscita

Az *ÉN* királyságom nem e világból való. Jézus ezekkel a szavakkal válaszol Pilátus kérdésére. Belehelyezkedik a kérdező világképébe, ugyanazt a politikai fogalomkört használja. Királyságról beszél a helytartónak, éppen úgy, ahogy korábban aratásról beszélt a földműveseknek, talentumról a vámosoknak, és szomjról a samáriai asszonynak. Így próbálja megértetni önmagát, így beszél az elmondhatatlanról: arról, aki őt küldte. Hiszen ő azért jött, hogy szóljon. Ő az Ige, aki a teremtést azzal végzi be, hogy a teremtett világot egyesíti a Teremtővel. Ő az Igen, akit kimond ránk az Atya minden bűneink ellenére. Ezt megérteni és megértetni másokkal olyan kihívás, amely túl nehéz a hétköznapi forgatagában. Ezért lép be Jézus hétköznapijainkba. Eljön a szántóföldre, odalép a pénzváltóasztalhoz, merít a kútból, és részt vesz a perben.

Pilátus csak egyikőnk abban a tömegben, akik nem értik Jézust. Ő evilági nyugalmat akar. Jogrendet, ahol tisztán lehet látni, vagy legalább is a helytartói posztja biztonságban van. A mában él, mint mi, kilátástalan jövőtől rettegvé.

Ugyanígy nem érti meg Jézust a zsidó tömeg sem, pedig hozzájuk tartozik, részese hagyományaiknak. Elzarándokol Jeruzsálembé, felolvas a zsinagógában, széder-estet ül, de mindig túl is lép a hagyományon. Új értelmezést ad neki, addig sosem látott távlatokat nyit. S a tömegtől ezek a távlatok túl messze vannak. És nem érti Jézust Péter sem. Sem a többi tanítvány. Mestert, tanítót ismertek meg, akit most bűnösökkel együtt végeznek ki. Vagy talán messiás-királyt láttak benne, szabadító hadvezért – de most megalázottan, megverve keresztet visz. Ők a távlatot keresték, a saját álmukat. De a kereszten túl nem látnak.

Mi is ott vagyunk a tömegben. Tele elvárásokkal, reményekkel, elvesztett álmokkal. Emlékekkel, hogy volt már olyan, amikor Jézust megértettük, amikor egy nyelvet beszéltünk, és Jézus pontosan azt a szót mondta, amire nekünk szükségünk volt. Ez az emlék azonban egyre halványabb, s így a megértés helyett, a világ új olvasata helyett, a biztonságos régibe vágyunk vissza. Ekkor kétségek elől közönybe, megszokásba futunk, ahol könnyű jogainkra hivatkozunk a szeretet helyett. S rutinná vált életünk mélyéről már csak a tapasztaltak cinizmusával tör fel néha a kérdés: Mi az igazság? Vagy amikor Isten közelsége tudatában hagyománynak tüntetjük fel a jogtalanságot. A hit pedig csak legfőbb indokká minősül át arra, hogy miért van igazunk, hogy miért éppen mi vágthatjuk a másik arcába: Így felelsz-e a főpapnak? És ugyanígy meghátrálunk az imában. Az istenkapcsolat szótlanságában, amikor kéréseinkre nincsen válasz. Amikor csalódottan, reménytelenül a tagadás tölt be mindent.

Jézus szól, olyan szavakkal, amelyek a mi világunkhoz tartoznak.

Belehelyezkedik életünkbe, de csak azért, hogy kizökkentse azt. Aztán elhallgat. S ebben a csendben vagyunk a legközelebb öhozzá. A kereszt csendje ez, ahol összeomlik vágy, világ, remény és élet. Elhalnak a szavak, és mintha mi is meghalnánk velük.

„Add véled halnunk, Krisztusunk,
És föltámadnunk is veled,
Test vágyán győznünk megsegíts,
És hadd vágyódjunk ég felé.”

/Breviarium Maurinum/

Életünk

DJ prefektus

Tapasztaljuk, hogy napjainkban a pedagógus-szerep messze túlmutat az oktatói-nevelői feladatokon. A tanár, a prefektus gyakran rendezvényszervező, adminisztrátor, hivatalnok, de pszichológus, lelkész, betegápoló, pályaorientációs tanácsadó, családterapeuta, sofőr is. Néha sor kerül egy kis szociális munkára, jogsegélyezésre, sőt olykor katasztrófavédelemre. Ha pedig a diákokat kérdezzük, nyomozónak, rendészeti vagy büntetésvégrehajtási szakembernek is gondolhatnak néha bennünket, természetesen minden alap nélkül...

Ezekre a szerepekre a leendő pedagógus többé-kevésbé fel is készül. Arra azonban egyikünk sem számíthatott, hogy egy szép keddi estén didzseként áll majd a tanulóifjúság elé.

Bizony, szomorú tapasztalatok vezettek a szakkör elindításához.

Mert az talán még megbocsátható, ha valaki nem tudja, hogy mi a különbség a *hard rock* és a *heavy metál* között, hogy a *Ringasd el magad!* című számnak négy különböző eredetije van, hogy *Harangozó Teri* vagy *Mary Zsuzsi* foga alatt ropog-e az alma, hogy most épp *Somló* énekel vagy *Presser*, hogy *Hobónak* vagy *Deák Billnek* hosszabb-e a szakállja, hogy *Eric Clapton*-nak miért is lassú a keze, hogy mi minden sikerült *Pataky Attilának*, és hogy miként sodorta veszélybe Mussolini lánya az *Eddát*...

De ha valakinek a *P. Mobil*-ról egy telefonszolgáltató, a *Sárga rózsáról* a *Rosa foetida*, a *Piramisról* és a *Karthago*-ról a töri óra, a *Focus*-ról Antal atya, a *Kormoránról* Rékási tanár úr jut eszébe; a *Color*, a *Pink Floyd* és a *Deep Purple* kifejezések hallatán

a rajzóra gondol, amíg van, aki szerint a *Yes* csupán egy angol szó, az *Európa Kiadó* csak könyveket ad ki, a *Who* pedig legfeljebb egy nemzetközi szervezet, az bizonyára az *Emerson*, *Lake and Palmert* és a *Simon and Garfunkelt* is valamilyen brit kockázatelemző cégnek fogja gondolni...

Amíg vannak, akik nem tudják, hogy a *Kispál és a borz*-nak nincs Kis Pál nevű szólógitárosa, hogy a blues és a *Bikini* nemcsak női ruhanemű, hogy a rocksztárok nem feltétlenül herointúladagolásban halnak meg, hogy a hangerő önmagában nem elég, hogy *Mick Jagger* vagy *Steven Tylemek* van nagyobb szája, hogy nem mindegy, hogy agresszív-e egy frontember vagy progresszív, és hogy *Cseh Tamás* végül is járt-e *Koncz Zsuzsával*, nos addig van értelme! Hétről-hétre egy-egy prefektus előbányássza porosodó kazettáit, hovatovább bakelitjeit, örömmel talál az interneten sosem látott videoklipeket, koncertfelvételeket, melyre sosem tudott eljutni, vagy épphogy ő is ott volt az első sorban. S ha túl nagy érdeklődés nem is mindig tapasztalható a fiúk részéről, mi dj-k boldogok vagyunk – ritkán hallgathatjuk kedvenceinket ekkora hangerővel...

2008 szeptembere óta a következő együttesek dalai csendültek fel a DJ Prefektus keddi estéin:

Deep Purple, *Yes*, *Eric Clapton*, *Ghymes*, *Edda Művek*, *Hobo Blues Band*, *Kispál és a Borz*, *U2*, *Rolling Stones*, *Táncdalfesztiválok*, *The Who*, *Queen*, *Barbaro*, *Európa Kiadó*, *Doors*, *Dire Straits*, *LGT*

Hódsági-Molnár János

Bécsi projekt

Az *Osztórák Kulturális Minisztérium* és a *KulturKontakt Austria* nevű szervezet minden évben meghirdeti a *Museum Online* programot, melynek célja múzeumok és iskolák együttműködésének elősegítése, diákok közös kutatásának támogatása, ismeretlen gyűjtemények publikálása. A pályázatot 1995 óta hirdetik meg minden évben. Eddig világszerte körülbelül 450 iskola, számos múzeum és kulturális intézmény vett részt a programban. 2007-ben gimnáziumunk is csatlakozott a projekthez. A meghívást *Karl Heinz* bécsi történésztől kaptuk. Ő az egyik létrehozója a *Monasterium* virtuális oklevéltárnak (www.monasterium.net). Feladatunk a *Bécsi Bencés Apátság (Schottenstift)* gimnáziumával közös kutatás volt.

Vizsgálódásunk a XVI. század első felének időszakára esett. 1509. január 10-én ugyanis a Pannonhalmi Apátság és a Bécsi Bencés Apátság imaszövetséget kötöttek egymással. Ezt *Tolnai Máté* pannonhalmi és *János* bécsi apát megerősítették egy-egy oklevéllel, amit elküldtek egymásnak. Így a birtokunkban lévő oklevél lett kutatásunk kiindulópontja. A korszakot vizsgálva sok érdekes eredményre jutottunk.

Az én feladatomban a XVI. századi bencés monostorok hétköznapjainak vizsgálata volt. A kutatás forrása az 1508-as vizitációs jegyzőkönyv lett. Ebből – *Érszegi Géza* nyomán – kiderült, hogy micsoda fejtelenség uralkodott az akkori monostorokban,

Életünk

melyek gyakran a teljes összeomlás határán álltak a szó szoros és átvitt értelmében egyaránt. Így érthető, hogy 1500-ban *II. Ulászló* kinevezte a kancellária jegyzőjét, *Tolnai Mátét* pannonhalmi apátnak, aki 1514-től elsőként töltötte be a főpáti posztot. Tolnai legfőbb feladata a rend életének itáliai és német minta szerinti megújítása volt. Ezért csatlakozni próbált ahhoz a reformmozgalomhoz, mely Nyugat-Európában virágzásnak indította a bencés közösségeket. Nyilvánvaló tehát, hogy az 1509-es imaszövetség nem más, mint elköteleződés a regula szerinti életforma mellett, melynek megvalósításához *Tolnai* a jól működő bécsi konvent imáit kérte.

Miután összegeztük eredményeinket, az osztrák tanulókkal létrehoztunk egy honlapot, amit a pályázat díjkiosztóján kellett bemutatnunk (<http://www.museumonline.at/2007/noe/>). Ennek helyszíne a patinás bécsi *Belvedere* palota volt.

A projekt végén az *Osztrák Kulturális Minisztérium* 1200 eurót ajándékozott gimnáziumunk csoportjának, aminek egy részét utazásra fordítottuk. 2008 decemberében jártunk a bécsi *Staatsarchivban*, ahol számos magyar vonatkozású írásos emlék került kezünkbe. Elmentünk a *Kincstárba* is, ahol többek között megtekintettük a német-római császárok és Bocskai koronáját.

A program során többször találkoztunk az osztrák diákokkal Pannonhalmán és Bécsben. Úgy érzem, hogy mindannyiunk számára nagy élményt jelentett a közös munka és az, hogy megtapasztaltuk milyen is a kutatók világa.

Varga Benedek 12.b

Taninform-infók

Profil

Taninformnak hívják. Különös ismertetőjegye: internet- és normatíva-függő, enyhén megalomániás. Lógó és rossz diákok, valamint patópál tanárok legrosszabb rémálmait váltja valóra. A szülők és fenntartók ingyenes magán-detektívje.

Az OM támogatást nyújt minden típusú közoktatási intézmény számára, melyet a választott adminisztrációs és ügyviteli szoftver működtetőjének kell továbbítani.

Gimnáziumaink a Taninform nevű rendszer mellett döntöttek. Kupacon a tanügyi ellenőrzéseket azelőtt mindig lázas hiánypótlások előzték meg. Előfordult, hogy egy osztály haladási naplója hónapokra eltűnt, hogy aztán a prefektus irathalmainak mélyrétegeiből végül főnixként bukkanjon elő.

Motiváció:

A fentiek miatt jó ötletnek tűnt a Taninform kínálta elektronikus naplóvezetés. Miután a fejlesztők nyitottságot mutattak, hogy integrálják az előző tanévben francia mintára, informatika tanárunk, Szabó Zoltán által létrehozott grafikus tanulmányi

értesítőt (lásd a következő oldalon), és a százalékos vagy pontszám-alapú értékelés választhatóságát, elgördült az utolsó akadály is a Taninform bevezetése elől.

Erősségek:

Az idei tanévben már csak elektronikus naplókat használunk. A hagyományos ellenőrző még megmaradt, de annak is van taninformos megfelelője. A tanulmányi értesítőket a Taninformból nyomtatjuk ki úgy, hogy immár a borítéknyomtatás terhéztől is megszabadultunk. A szülők a fiuk jegyeit, hiányzásait napra készen megismerhetik, ha rendelkeznek drótposta-címmel és internet-hozzáféréssel.

Gyengeségek:

A siker másik feltétele, hogy a tanárok rendszeresen végezzék az adminisztrációt. Itt még vannak kisebb hiányosságok. Kritika fogalmazható meg a rendszer számítógép- és internetfüggősége miatt. Az adminisztrációt nem lehet elvégezni az órán, mint nyomtatott naplók esetén.

Év végi értesítő

dr. Kupaci Kilián
Tudáshalom
Kitartás tér 5.
5455

Magyarázat: a **grafikonon** látható, hogy melyik osztályzatot hányan érték el; a diák saját osztályzata sötét színű. A **viszonyítási ábrán** a (vonalakkal összekötött) sötét pontok jelölik a diák saját eredményét; szürke pont mutatja az osztályátlagot. A függőleges vonalak távolsága egy osztályzatnyi (ill. %-os osztályzásnál 20%-nyi) eltérést jelöl. Az osztály eredményeinek szélsőértékeit a csfk szélei jelentik; ez számértékként is leolvasható a „Szélsőérték” oszlopban.

TANTÁRGY TANÁR	O.	%	Oszt. átlag	Szélsőérték		Grafikon	¼ év óta...	Megjegyzés, vélemény	Viszonyítási ábra
				-	+				
MAGATARTÁS	5		4.18	3	5				
SZORGALOM	5		4.21	3	5				
MAGYAR IRODALOM KOMÁLOVICS ZOLTÁN	5		4.3	3	5		↗	éles eszű, kreatív, tájékozott	
MAGYAR NYELVTAN KOMÁLOVICS ZOLTÁN	5		3.84	2	5		→		
TÖRTÉNELEM SCHILDE RENÉ	5 d		4.06	2	5		→	Teljesítménye kegyensúlyozott és dicséretes.	
HIT- ÉS ERKÖLCSTAN BAJNÓCZI GÁBOR	5		4.71	4	5		→	Igyekszik.	
ANGOL TORÓK JÚLIA	5		4.33	3	5		↗	Sokat fejlődött, a továbbiakban pontosabb munkára lesz szükség.	
LATIN CSERTÁN JUDIT	5		4.25	3	5		↗	Szép, egyenletes teljesítmény, igen érdeklődő.	
MATEMATIKA FEITH BEA	5 d		3.88	2	5		→	Tehetséges, szorgalmas.	
FIZIKA HIRKA ANTAL OSB	5 d	100.7	3.91	2	5		↗	szorgalmas, érzeke van a fizikához	
BIOLÓGIA BAUMGÄRTNER BERNÁT OSB	5		4.55	4	5		↗		
FOLDRAJZ ERDŐSSY ISTVÁN	5	91.3	3.97	3	5		↘	Alaposan, figyelmesen tanult, előre mutató kíváncsiság és derűs lélek jellemezte, jó volt vele együtt dolgozni.	
ÉNEK-ZENE KISS ZSÓLT	5		4.69	4	5				
RAJZ ÉS MŰALK. ELMZ. CSORDÁS ZOLTÁN	5		4.33	4	5				
INFORMATIKA SZABÓ ZOLTÁN	5		4.94	4	5		↗	Kiváló képességű, pozitív hozzáállású fiú.	
TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL FEITH BEA	5		4.73	4	5		→		
EMBERISMERET ROCHLITZ KYRA	5		4.7	4	5		→	minden beadott munkája igényes, az órákon is aktívan dolgozott	
TESTNEVELÉS TORÓK LORÁND	részt vett							Órán és edzésen komolyan dolgozik, jól teljesít, pozitív hatással van társaira.	
ÁTLAG	5		4.35	3.2	5		↗		

Az osztályfőnök megjegyzései, aláírása:

Maximálisan kihasználja Pannonhalma lehetőségeit, tevékenyen, lelkesen tölti mindennapjait.
Tanulmányi téren is kiemelkedően jó munkát végez

2008. június 13.

.....
Szülő, gondviselő aláírása

Olvasói levelek

Nosztalgia, bizalom, bátorság...

Meglepetésként ért, amikor a postában megtaláltam a Pannonhalma-Ma számát. Az első átlapozás után, - miután megnyerte tetszésemet - elkezdtem olvasni. A második meglepetés akkor ért, amikor igazgatótok, Titusz atya bevezető cikkében - ha névtelenül is, - de megszólított. Ezért először is, mint a középben lévő „Bozontos” bemutatkozom: dr. Kovács Attila Ph. 55 közgazda, c. egyetemi docens, ma már természetesen nyugdíjas vagyok, a BDSZ Mária Kongregációjának - Asztrik főapát urunk áldásával - annak megalapítója és 10 éven keresztül szervezője voltam. Titusz igazgató atya - tablónk alapján - az atlétákat és a sakkozókat említi. Hála a Mindenhatónak valamennyien körünkben vannak, igaz a középső atléta Hollandiában

tevékenykedik, mint 3 gyermek édesapja és acélárú nagykereskedő. A sakkozók egyike Kolbert Mátyás esperes plébános a Pécsi Egyházmegyében. Sajnos a 37 végzősből már csak 32-en keressük az Istenünkhez vezető ösvényt. Többen igen gyengék, betegesek, már én sem vagyok az igazi. Ezek ellenére az osztály egységes maradt. Már nemcsak az 5 éves találkozókra találkozunk, hanem közben is egy- egy lelkigyakorlaton. Természetesen a „QPACON”, amelyet Rédy Dinivel és Tremmel Jancsival hármasban szervezünk. A lelkigyakorlatokon és találkozókra - Dávid atya kezdeményezésére - nemcsak mi, hanem a feleségek, férjek - miután osztályunk 9 leányzó is járt, - de ha az idő engedi, akkor a gyermekek és unokák is jelen vannak. Volt olyan alkalom, amikor közel nyolcvan voltunk.

A Pannonhalmán eltöltött diákévek - még ha sok tanulással, kemény fegyelmeltség keretében teltek is - minél távolabb kerülünk, annál szebbek és értékesebbek. Hogy miért? Olyan tudás-, erkölcsi-, etikai alapot kaptunk tanárainktól, amely letörölhetetlen még 54 év után is. Sajnos ma már egyedül Jáki Zénó atya - napjainkban a Bencés Konventnek legidősebb tagja - volt fizika tanárunk él. Neki külön köszönettel tartozom, hogy 1953 karácsonyára segített egy „Néprádiót” - szüleim karácsonyi ajándékát - világvevőre átalakítani a fizika szakkör keretei között. Osztályunkban nem ismerek olyan személyt, aki ne szívesen emlékezne vissza az ott eltöltött évekre. Igaz negyedévesként alig vártuk, hogy „szabadok” legyünk. De ezzel szemben áll annak emléke, hogy első alkalommal, amikor az évnitőként Pannonhalmára mentem, Legányi Norbert igazgató atya, majd Főapát úr, ezekkel a szavakkal fogadott - anélkül, hogy valaha is látott volna: „Te vagy a Kovács Attila, és apád leszek apád helyett”. Tekintete, szavai még ma is előttem van, és hallom azokat 58 év után is. Ez az indítás adta azt a bizalmat, amely a megpróbáltatások idején /1955-1970/ biztosította a talpon maradást és azt, hogy megértjük a REND mai biztonságra törekvő tevékenységi rendszerét fennmaradásunk, hitünk, a Szent Szűz országa érdekében.

A bátorságnak hitünkéből, erkölcsi tartásunkból, gerincességünkéből kell következni. Sajnos ez igen nehéz feladat. Ezt én öreg fejjel már csak megtapasztaltam, de a hittel, bizalommal, tettekkészséggel, szorgalommal meg lehet teremteni az alapját. Természetesen ez mindenkinek egyéni adottságain, tettekkészségén, de Isten felé való elkötelezettségén alapulhat csak. Zárom soraimat. Adjon a Mindenható valamennyiőtöknek - kicsiknek és nagyoknak - hogy mindig tudjátok: Isten gyermekei vagyunk, felelőséggel tartozunk önmagunkért, családjainkért és Mária országáért, Hazánkért.

Szeretettel és tisztelettel: Kovács Attila Ph '55

Tisztelt Szerkesztőség!

Köszönet a Pannonhalma-Ma név szerinti postázásáért. Minden cikkét örömmel olvastam!

Félix Atya osztályfőnöksége alatt (1970-74) negyvenen kezdtünk, és mindannyian leérettségiztünk! Pannonhalmának köszönhetek mindent! Barátságokat, lelki vezetőket, szerelmet, házasságot.

Fater a mai napig beszámolót, lelki tanácsot küld tanítványainak - gyermekeinkért, unokáinkért aggódik. Én személy szerint is nagyon sokat köszönhetek neki.

Boldog áldott karácsonyt kívánok tisztelettel: Szentgyörgyvári Tamás Ph '74

(A kilencgyermekes Szentgyörgyvári Tamás Eszter nevű lányát a kilencgyermekes Tomka Emil (Ph '62) fia, Tomka Barna (Ph '98) vette feleségül. A fiatal pár a kép bal szélén látható kisgyermekükkel. - a szerk.)

Kapcsolattartás nem csak ötévenként

Talán nem mi vagyunk az egyetlenek!

Miben? A rendszeres osztálytalálkozó szervezésében. 1970-ben érettségiztünk. „B” osztály (németesek).

Tablónkat is magunk készítettük! Volt, aki a fa alapra nemes mozdulatokkal (és megfelelő számmal) égette a karaktereket (ma már nem betűt mondunk, az elavult), volt ki a vegyészeti ismereteit adta örökül és nemesítette az üveget rögzítő réz csavarokat, hogy azok mindig szépek maradjanak. És, volt „IV. bé-bi” tablónk is. Azt is magunk készítettük, nagy titokban, hogy alkalmas pillanatban nagy csodálkozást, meglepetést okozzunk a Gimnáziumban. Ilyenek voltunk!

KÖZÖSSÉG

Félix atya gondosan, előre megfontolt szándékkal faragott minket. Egyszer - már Tihanyban - beszélgettem Vele a „közösség”-ről, közösségünkről, amikor így fogalmazta meg lényegi gondolatait: „Pityukám, én mindig tudatosan készültem arra, hogy jó nevelő legyek, és jó közösséget tudjak gyúrni abból az anyagból, amit rám bízott az Úr!” Nagyon sokat köszönhetünk Neki, illetve köszönünk Félix atyának. Mindegy, hogy ki hogyan ismeri: Tata vagy Fater, tudjuk kiről van szó!

A „rendszeres” találkozó az érettségi után hol itt, hol ott szerveződtek. Éttermet kerestünk, ahol szívesen fogadnak minket, nem csak elveszik a pénzünket igazi szolgáltatás nélkül. Persze, az akkori, még felsőiskolai tanulmányokat folytató diákokra nem az volt a jellemző, hogy könnyedén van zsebpénzük, így az éttermi koncepció hamar elbukott. Jártunk nyáron balatoni „bázis helyekre” is, de ez sem tudott tartósan rendszeres lenni. És következtek az 5-tel maradék nélkül osztható érettségi találkozók. Pannonhalma visszavárt! Örömmel mentünk. Mentünk néhányan napokra is, fotózni. Annyi sok jó téma adott abban a környezetben, és nekünk a gimnáziumi éveinkben egészen másként járt az agyunkban a „hely igézete”, mint eljövetele után már néhány évvel. A hiányát fogalmaztuk meg! Pannonhalma visszavár!

Gyorsan szaladtak az évek! Fiatalabbak nem tudtunk lenni! Erre még nincs megoldás. Mára már könyörtelenül őszül a hajunk! 1999-ben – sokadik évfordulóján az érettséginknek – azt gondoltam, már megengedhetünk magunknak egy rendkívüli összejövetelt is. Valahogy úgy rendezve, mint gyermekkorunkban a „habos-kakaós” zsúrokat. Összehívjuk a Barátainkat magunkhoz, akiket a közös múlt összekapcsol, akik mindannyian ismerik egymást, akiknek lehet meglepetés is a találkozás egyik-másik diáktársunkkal (mert nem minden érettségizett diáktársunk jelent meg addig, a rendszeres 5 évenkénti találkozókon). Levelezés, telefonálgatás, szervezés heteken keresztül. Ma is szívesen emlékezem vissza arra, amikor januártól áprilisig győzködtük hezitáló Barátainkat, hogy jöjjenek el. Akkoriban még nem volt annyira elterjedt az e-mail levelezés és az sms vagy a mobilozás, mint ma. Napról-napra, lépcsőről-lépcsőre jutottam el addig a pontig, amikor már igazán azt érezhettem, nem egyedül nekem van igényem a társaságra, hanem ez sokunk igénye is!

Igen, 1999. május 8-án, Budaörsön összejött a Ph'70/B CSAPAT! Félix atya is jelen volt a nap nagyobb részében. Örömmel nyugtázt(hat)ta a kellemes időben, hogy a nyája szépen egyben van! Szerencsénk volt, mert bár délelőtt fújta a szél, estére nagyon

finom májusi időnk lett. És, ami nagyon fontos, nem csupán a fiúk, hanem a feleségek és a gyerekek is részesei voltak a nap örömeinek! A Pannonhalmán rendezett találkozón is jelen voltak a feleségek, de itt most ez egy kicsit több volt.

Senki sem jött üres kézzel! Saját készítésű finomságok, aprósüti és tepsi méretű torták gazdagították az asztalokon található

Kapcsolattartás nem csak ötévenként

kínálatot. Ki minek mestere! Ami szem szájnak ingere! És jókedv, határtalanul és számolatlanul! Hamar kialakultak a beszélgető „szigetek”, ahol két-három „diák” egymást tartotta szóval, míg a feleségek egymással csevegtek talán rólunk, talán... ki tudja miről? A felhőtlen jókedv és jó hangulat uralta azt a napot! Belföldről, külföldről egyaránt megérkezett, aki csak tehetett!

Sok éve annak a napnak! Most lesz 10 esztendeje. Ennek kapcsán ismét nálunk, itt Budaörsön tervezzük a májusi összejevetelt! Sok éve annak, hogy az osztály ismét magára talált! És kialakult a rendszeresség! Negyedévente, - február – május – augusztus – november – a hónap második péntekén este vagy szombatján jövünk össze. Visszatérő, rendszeres vendégek vagyunk Sződligeten, Győrújbaráton, Érden. Budapesten is szép számmal vannak találkozási pontok, hiszen itt is laknak Barátaink. Beosztjuk, mikor kihez menjünk. Előre tervezzük a következő alkalmat. Közben folyamatosan levelezgetünk az interneten. Folyamatosan adjuk egymásnak a jó és rossz híreket, eseményeket, újdonságokat és vicces információkat, mintha még mindig huncut diákok lennénk! Tudunk örülni egymás sikereinek! A bajban is tudunk együtt lenni!

Érettségi útravalónak kaptuk Félix atyától, hogy egy-egy összejevetelen ne az legyen a fő téma, hogy egykori diáksínyeinket emlegetjük, jobban-rosszabbul sikerült tréfáinkon ismét nagyokat nevetünk. Nem, nem ez a téma! Sok-sok probléma van minden Családban. Sok-sok hasonló gond van az azonosan gondolkodók köreibben. Van miről fecsegni, van miről akár vitatkozni is. Sosem durván!

Szentirmay István Ph'70

BDSZ-sörözések

Új generációk, új utak, de az ösvény még ugyanaz...

... s talán a sör sem változott nagyon...

Mintegy 15 éven át ment folyamatosan a Bencés Diákszövetség "nemhivatalos sörözése" a villányi úti Kisvigadó étteremben minden hónap harmadik hétfőjén. Majd tavaly március óta csend. Az indítók lendülete - kiknek ezúton is köszönet - elfogyott másfél évtized után, kevesen is voltak - a közösség érdektelensége pedig gyilkos tud lenni...

Ugyanakkor egy közösség erejét az is mutatja, hogy mennyire képes megújulni. A 30-as évek BDSZ-e a 80-as évek végén újjászületett. Pár éve ismét van bencés bál. Útjára indult a sportnap, az internetes oldal, a telefonflotta, az alapítványok, az egyetemi tagozatok. Ezúton is sok köszönet mindazoknak, akik működtetik ezeket. És 3/4 év szünet után új erőre kapott a sörözés címszó alatt futó összejevetelünk is, de már a 2000-2005 között érettségizettek szervezésében. Talán mutatja ez is, hogy "az élet élt és élni akar", a mai generációk sem ANNYIRA mások talán - az együttlétre nekik is szükségük van, csakúgy, mint 20-40-60 évvel ezelőtti diáktársaiknak.

Így hát 2008 decemberében újra elindultak a közös bencés sörözések... Hogy hol? Jelenleg Budapest IX. kerületében, a Kálvin térnél a Berliner sörözőben, minden hónap 3. hétfőjén 19.00-tól kifulladásig. (sörözőtulajdonos bencés diákok kedvezményt adó jelentkezését várjuk!) Ki jöhet? Bárki, aki valaha is bencés iskolákban érettségizett az elmúlt száz évben.

Mi történik? Nos, iszogatás talán legkevésbé... 1-2 pohár sört megiszunk, van, aki vacsorázik. Állástippeket adunk, megbeszéljük a gazdasági válságot, egyeztetjük az értékeinket.

A legelsőn 3-an voltunk. A másodikon 12-en. A harmadikon 16-an.

A negyediken hányan leszünk VELED EGYÜTT?

Gyere! (ha félsz, hozz magaddal még 3! embert)

A szervezők: Petényi Márk (Ph'00), Varga Előd (Ph '04) nevében:

Szabó Barnabás (Ph'00)

Elérhetőségünk: scout3d@freemail.hu

Életünk

Péntek esti előadások

Mérő László előadása: *Az intelligencia természete és mérése*

Mi a hasonlóság a deszka és az alkohol között?

- Mindkettőben van **a** betű.
- Mindkettő „fejbe vág”.
- Mindkettő szerves.

A „helyes” válasz megkeresése elvezet bennünket az intelligencia fogalmához. „Intelligencia az, amit az intelligenciatesztek mérnek.” – idézte E. Boring 1928-as kissé meghökkentő, elsőre tautologikusnak tűnő definícióját Mérő László. Kiderült, hogy az intelligencia, sőt az azt mérő teszt is empirikus alapokon nyugszik. Egy olyan csoportban, ahol az emberek jól ismerik egymást, a tagok intelligenciaszintjét egy 10-es skálán elhelyezve, kiemelkedően magas, 0,8-0,85 erősségű lesz a vélemények közötti egyezés arról, hogy ki az intelligens a csoportban. Abban viszont igen nagy az eltérés, hogy mi alapján (okos, jó a nyelvtudása, jól lehet vele beszélgetni) ítélnék valakit intelligensnek. Tehát egységesen kezeljük a fogalmat, de nem tudjuk egységesen, pontosan definiálni azt. Az intelligencia méréséhez a pszichológusok 2000-3000 különböző jellegű – egyszerű és bonyolultabb matematikai, nyelvi vagy egyéb – feladatot gyűjtöttek össze. Ebből a rengetegből választották ki azt az összesen 20-25 (!) feladattípust, amely legjobban előrejelzi a környezet ítéletét. Ezek közül való a fenti példa is. Azt tehát, hogy a c) válasz az „intelligens” nem a pszichológusok, a feltételezett környezet dönti el.

Barcza István

Surányi György előadása: *Magyarország és a pénzügyi válság*

Surányi György közgazdász, bankár, a Corvinus egyetem tanára, az MNB volt elnöke, emellett több pénzügyi csoport tagja, jelenleg pedig a CIB Bank elnöke látogatást tett kollégiumunkban egy tartalmas előadás erejéig. Előadásának tartalmát igyekszem az alábbiakban röviden, mégis lényegre törően összegezni...

Az immár másfél-két éve tartó gazdasági világválság az USA ingatlanpiacán robbant ki. Surányi úr szerint a válság előzményei a '90-es évek elejére vezethetők vissza, mikor is a gazdaságban hatalmas pénztömegek halmozódtak fel az alacsony hitelek ösztönző hatása következtében. Rendes körülmények között a tőke kihelyezése a gazdaságba az árak emelkedését eredményezte volna. Az ilyen helyzetben törvényszerű infláció azonban – félrevezető módon – elmaradt, illetve késett.

A háttérben ugyanis a külső kereskedelmi egyensúly felbomlása volt megfigyelhető: számtalan fejlett ország - és az USA különösen is - több terméket fogyasztott, mint amennyit megtermelt, azaz több terméket importált, mint amennyit exportra helyezett. Mindez nem jelentett különösebb problémát, míg voltak olyan államok, amelyek képesek voltak tartalékolni, ezáltal kiszolgálni a többletfogyasztók igényét. Ám mikor Kína és a többiek is elindultak a tömeges fogyasztás útján, csökkent a megvásárolható áruk mennyisége, ami az árak emelkedéséhez vezetett a fejlett gazdaságokban. Itt ugorjunk vissza egy csöppet az amerikai ingatlanokhoz... Még az árak általános emelkedését megelőzően a GDP értékébe be nem számított ingatlanpiacon az ingatlanok értékének felugrása volt megfigyelhető. Az olcsó hitelek és a növekvő ingatlanárak következtében egyre többen vettek fel jelzáloghitelt. Ez viszont katasztrófához vezetett később, mikor az egyéb termékek ára is emelkedni kezdett, és az infláció féken tartásának céljából emelni kellett a hitelek árát. A jelzálogok visszafizethetlenné váltak.

A válság pedig ezen a ponton indult az általunk jól ismert útjára a gazdaságok összes ágazatában. Az USA-ból Ny-Európába, onnan Közép-Európába, így hazánkba is.

Végezetül kitérnék a válság megfékezése céljából született elméletekre. Az egyik utat az export és a beruházások növelése adja, amely esetén a kormány költségvetését túllépve megpróbál erején túl költekezni. Ez Mo-n a korábbi, több éven át tartó évi kb. 8%-os túlköltekezés miatt már nem járható. Magyarország számára a megoldást a kiadások csökkentése jelentheti, ami azonban sokakat fájdalmasan fog érinteni. A cél pedig egy olyan monetáris politika kialakítása, amely a hitelképes vállalkozások és lakosság számára hiteleket tud biztosítani viszonylag normális körülmények között.

Ördög Bence 12.b

Rendes prefektusok

Interjú Albin atyával

Ha Te is jónak látod, kezdjük ismerkedéssel! Hogy lettél szerzetes?

A pannonhalmi Bencés Gimnáziumba jártam, Titusz atya első osztályában érettségiztem. Tetszett az iskola, a tanulás is ment, de a legfontosabb talán, hogy jó közösségi élményekben volt részem. Osztályban, hálóban,

szakkörökön. Utólag visszagondolva nagyon sok bencés tanárral volt jó kapcsolatom. Marcell atya tanította a magyar fakultációt. Az ő órái fenn voltak a diákkönyvtárban, a tetőtéri ablakokon az eget láttuk, a vonuló felhőket, s Marcell atyával valahol ott szárnyalunk mi is közöttük. Tamás atyához jártam egy háromfős ógörög szakkörre, ahol a nyelvtan és a fordítás mellett inkább az a bensőséges nyugalom vonzott, amely a szobájából áradt. De ugyanígy otthon éreztem magam Fidél atya német novellaolvasásán, Lukács atya énekkari kirándulásain, és nagyon mélyen bennem van a reggeli konventmisék ministráns-élménye, amikor a tanárimat ott láttam egészen más minőségükben együtt részt venni valami titokzatos dologban. Így aztán többször fölmerült a gondolat, hogy jó lenne itt maradni érettségi után. Megtapasztalni, hogy mi mozgatja ezeket az embereket. Utólag azt is látom, hogy amikor az egyetemi felvételim után elhatároztam, hogy inkább beöltözöm és elkezdem a noviciátust, ez a döntés még nagyon távol volt a végső elköteleződéstől. A szerzetesélet nehézségeinek megszenvedése, az istenkeresés homályos folyosóin való tapogatódzás még csak akkor kezdődött. A végleges döntést nyolc évvel később, az örök fogadalomkor hoztam meg. Ez nem zárta le a szenvedéseket, és a folyosók sem lettek világosabbak, hanem az a bizalom született meg bennem, és él máig, hogy a folyosók vezetnek valahova, és nekem oda el kell jutnom.

Nagy lendülettel vagy jelen az iskolában. Két kérdésem is lenne ezzel kapcsolatban. Az első, fiatal bencésként miért látsz fantáziát a gimnáziumban?

Az igazat megvallva, eredetileg nem készültem gimnáziumi tanárnak. Teológusnak szánt a Főapát úr, ezért is tanulhattam Svájcban és az Egyesült Államokban. Aztán a rend és az iskolák helyzete úgy alakult, hogy nagyobb szükség volt rám a gimnáziumban. Így kis pályamódosítással az ELTÉ-re kerültem angol és történelem szakra. A teológiával nem szakítottam véglegesen. Meggyőződésem, hogy egy szerzetes életében mindig ott kell legyen az isteni tudomány. Ezért is vállalkoztam az egyházi tanulmányaim továbbvitelére, valamint arra, hogy bekapcsolódjak a gimnáziumi hitoktatásba. Nehéz elhinni, de nekem nem a történelem vagy az angol, hanem a hittanórák jelentik a legnagyobb kihívást. Úgy beszélni fiataloknak a hitről, tanrendi keretben, kötelező órarendi oktatásban, hogy az méltó is és érdekes is legyen, sok készüllet igényel. Ha azonban sikerül, úgy érzem, tettem valamit értük és az egyházért. De számomra nem a tanítás az elsőrendű a gimnáziumban. Szerintem a diákokon az, ami ezt az iskolát Pannonhalmává teszi. A szerzetesek, prefektusok, tanárok, diákok, segítők valódi életközösséget alkotnak, és ez olyan gazdagságot rejt, amelyet minden generációnak újra és újra fel kell fedeznie, de kimeríteni soha nem lehet. A minap az egyik diák némi malíciával jegyezte meg, hogy mi itt már most megvalósítjuk az egész életen át tartó tanulást. Arra célzott, hogy sok a házi feladat, és hogy túl sok szakkört vállalt be. Igaza volt, de egy másik értelemben is: Pannonhalmán az egész nap, az egész környezet nevel. Körülvesz a történelem. A falakon mindenki naponta többször futja át a magyar festészetet Barabástól Váli Dezsőig. Idegenvezetőként szakmai nyelvgyakorlatot lehet szerezni. A lelkiatya csak egy folyosónyra lakik. Másfél perc alatt erdőbe ér az ember. Heti két mozifilmet nézhet és beszélgethet róla. Zenélhet, táncolhat, majd tíz percen belül válhat vívásra, hogy este a diákonkormányzati gyűlés után még átszaladjon Paulus vagy Miksa atyához németezni, s így az esti ima után nyugodtan beszélhet a továbbtanulásról a prefektusával... Befejezhetetlen lista, kimeríthetetlen lehetőségekkel. S hogy én mint szerzetes miért látok mindebben fantáziát? Egyrészt mert nehéz munka. A híres bencés mottó, az Ora et labora második szavának mai angol alakja jól tükrözi a szó eredeti értelmét: verejtékes munka, vajúadás. A szerzetesnek, az embernek szüksége van a próbára tevő feladatokra, hogy megtapasztalja önmagát, és így egyre őszintébb legyen Istenhez. Másrészt azért fogadom el a gimnáziumi munkát, mert közösségi munka. Összehangolt csapat kell hozzá, ahol bizalommal fordulunk a vezetőkhöz és a kollégákhoz. A középkori kolostorokban a mezőgazdaság volt ehhez hasonló közösségformáló munkaterület. Manapság a nevelés mindenképpen ilyen.

A második kérdésem, hogy mit jelent számodra a fiatalokkal való munka?

Bár a hétköznapi sűrűjében erről könnyű megfeleledkezni, de úgy kezdtem ezt a munkát, és remélem így is fogom befejezni,

hogy ez a munka megtiszteltetés. Először is a szülők részéről, hogy ránk bízzák a fiukat. Másodszor a fiúk részéről, mert bizony még a legnagyobb lázadások idején is tőlünk várják, tanulják a válaszokat. Harmadrészt pedig a rend részéről is, hiszen tudom, mekkora áldozatot vállal a rend, hogy ilyen nehéz időkben, ilyen kevés szerzetes mellett is fenntart iskolákat. Ha ezeket végiggondolom, könnyebb felülemelkedni a mindennapok fegyelmi helyzetein a diákokthozban. És ez nemcsak azért jó, mert nekem könnyebb, hanem azért is, mert ha sikerül eszerint élnem a diákok között, akkor előbb-utóbb ők is megtisztelve érzik magukat. Szent Benedek azt írja az apátról, hogy a bűnt gyűlölje, a bűnöst azonban szeresse. Sokat vitatkoztunk baráti körben arról, vajon ez embernek lehetséges-e. Fogalmam sincs, de én erre törekszem. Ez sokat segít abban, hogy szétválasszam a fegyelmi helyzetet, amelyben „el kell járni”, és az illető diákot, akit viszont tisztelet, szeretet illet. Eddig minden elhibázott tanári helyzetemben valahogy ez a kettő keveredett össze: túl komolyan vettem a büntetést, vagy az esetet követően hosszan nem sikerült kiengesztelődni.

Történelem-angol szakos tanár vagy, lassan jogi tanulmányaidnak is a végére érsz. Miért fontos neked a tanulás?

Ilyen szempontból szerencsés alkat vagyok, mert ha elem tesznek egy könyvet, akkor az előbb-utóbb érdekelni fog. Így volt ez még a statisztikával, vagy az adójoggal is. Szeretem megérteni a dolgokat, sőt, néha kifejezetten zavar, ha valamiről nem tudom, hogyan működik, vagy éppen miért úgy történt. Ezenkívül a tanulás megtanít máshogyan látni saját világunkat. Angol szakon nyelvtörténetből írtam szakdolgozatot. Azt a latin szókincsréteget kutattam, amelyet a 7-8. századi bencés térítők importáltak az óangol nyelvbe. A dolgozat végén döbrentem rá, hogy a bencés térítők valójában ugyanazt csinálták, mint mi most: próbáltak szót érteni egy másik világgal. Ők az angolokkal, szászokkal, mi pedig a fiatalsággal. S közben egy-két latin szó (tudományos név, évszám, képlet) is bevonult a köztudatba. De a lényeg, hogy annak a maroknyi bencésnek sikerült megtérítenie a szigetországot. Hát akkor nekünk is van esélyünk. **Nem olyan régen még Te is a gimnázium diákja voltál. Másnak látod most az iskolát, mint akkor?**

Szerintem közvetlenebb a kapcsolat diákok és tanárok között. Egyrészt családiasabbnak tűnik az osztályokon belüli légkör. Másrészt több az iskolaszintű közösségi program, s ezekben a diákság tevékenyebb részt vállal, mint akár tíz évvel ezelőtt. Nagyon tetszik a Márton-napi készüllet, amikor minden osztály „piacra dobja” ötleteit, tehetségét, hogy aztán egy szociális projektet támogathasson az iskola. Azután sokkal több lehetősége van tanulmányi pályázatok terén egy mai diáknak, mint a kilencvenes években: Ötvenháromféle szakcsoport, kilenc idegen nyelv, tizenöt testvériskola Erdélytől az Egyesült Államokig...

Ugyanakkor valami mélyen ugyanaz maradt. A hajnali konventmisék, a napfelkelték, az esti kupák, a hosszú folyosók. Néha fölmerül bennem a kérdés, vajon milyen lesz Pannonhalma kétszáz év múlva. Meggyőződésem, hogy lesznek majd dolgok, amelyekről ráismerünk. Felülnézetből.

Diákoldalak

Válogatás a qpaci diákújság, a Pannonhalmi Zsemle cikkeiből

„Tanár is tud vicces lenni”

Körkérdéseket tettünk fel tanárainknak, az érdekes kérdésekre érdekes válaszok érkeztek. Hisszük, hogy itt nincs mit magyarázni, a feleletek magukért beszélnek.

1. Ön szerint mit jelent az OSB rövidítés?
  - Országos Sörivő Bajnok(ság)
2. Milyen zoknit húz fel, ha rossz napja van?
  - még enyhén nedveset a szárítóról, ugyanis a tiszta, szárazat bent hagytam a szobában, ahol a gyerekek alszanak...
  - nem húzok zoknit, de ordítok azzal a diákkal, aki nem húz zoknit
3. Melyik az a szó, amit a diákok a legtöbbször használnak?
  - ne már!
  - sokasodjatok és szaporodjatok!
4. Melyik a leghumánusabb ébresztési mód?
  - madárcsicsergéssel: a lámpa egyszerű felkapcsolása, majd kinyitjuk az ablakot, és felhívjuk a figyelmet a minket körülvevő világ szépségeire
  - ilyet nem tudok elképzelni
5. Mihez hasonlítaná a qpaci menzát?
  - a magyar narancsra (kicsit savanyú, kicsit sárga, de a MIÉNK)
  - löporos hordó
  - vicces megközelítésben: leginkább egy zsákbamacskához: soha nem tudod, mit rejt számodra
  - biblikus megközelítésben: a választott nép pusztai vándorlásához, amely során a nép minden nap mannát evett, és a maradékot még csak el se tehette.
  - teológiai megközelítésben: creatio ex nihilo
  - természettudományos megközelítésben: metamorfózishoz, csodához, „az anyag nem vész el, csak átalakul”
  - fizika szemszögéből: optikai csalódáshoz, fénytöréshez
  - irodalmi megközelítésben: „Még kér a nép, most adjatok neki”
  - amiben mindig van sárgarépa...
  - visszhangos akvárium
6. Írjon definíciót a pannonhalmi diákról három szóban!
  - rügyező mogyoró bokor
  - általában nincs nője
  - nagyon nagy arc
7. Melyik a diákok kedvenc honlapja?
  - www.csajozas.hu
  - www.hogylehetekprefektus.com
  - etelrendeles.hu, koczkapizza.hu

Diákoldalak

Zsemlemorzsák

- A Greenpeace honlapján (webcím elkérhető a szerkesztőségen) közzétett információk alapján joggal állíthatjuk, hogy megtaláltuk angoltanárnőnk rejtélyes távollétének okát. A hivatalos közlemény szerint a tanárnő többszörösen átlépte az egy főre kiszámított esőerdő-kitermelési limitet, ezért a szervezet aktivistái „házhoz jöttek”, hogy élő láncot alkotva visszatartsák a további kihágások elkövetésétől. Az említett személy ugyanis a diákoknak angolórán kiosztott lapokat annyira túlzó mennyiségben nyomtatta, hogy ezzel nagymértékben gyorsította az esőerdők pusztulásának folyamatát.
- A diákság kezdeményezésére az első emeleten a múlt héten kihelyezésre került két gumibábu, melyek közhasznú célokat hivatottak szolgálni. „Az elkeseredett diák bármelyik óra után fejbe, gyomorszájba ütheti a bábút, kiélve rajta azt az elkeseredettséget, amit egy tanóra okozott számára.” A DÖK-képviselő elmondta, tudják, hogy a tanárok is néha lefáradnak tőlünk, ezért már terveznek egyet a tanári elé is, mely különösen hasonlítani fog egy kisebb termetű, pattanásos pannonthalmi diákra.
- Értesüleink szerint Feith Pétert, a Pannonthalmi Bencés Gimnázium matematika tanárát kitüntette a Magyar Fatenyésztők Egyesülete, mivel óráin annyi faviccet sütött el, hogy ezzel nagy mértékben növelte Magyarországon a napi szén-dioxid lekötést. Eme tevékenységével globálisan is hozzájárult az üvegházhatás kialakulásának lassításához. És mivel az általa ellőtt, gyakran ismétlődő faviccek gyökeret eresztettek a diákok fejében, termést hoztak, ezáltal hatványozódnak...

Megnyílik a Pintér Ambrus Multiplex!

Ambrus atya bejelentette, hogy ezután pannonthalmi rendezésű mozifilmeket is vetíteni fog, ezzel is népszerűsítve a hazai filmgyártást. A sorozat első részeként március 32-én (este nyolc órakor) fogja bemutatni Andrew Hirka OSB legújabb filmjét, az *Osztálykirándulás a Holdra* című (szinkronizált) darabját. A sajtótájékoztatón elhangzottak szerint a film témája a Pannonthalmi Bencés Gimnázium hetedik osztályának (jutalomból kapott) kirándulása, amelyen – meglepetésükre – furcsa úrlények támadták meg őket. Vajon elég lesz-e a meneküléshez a fizika tudománya? Milyen új ismereteket szereztek a diákok? Mindezekre a kérdésekre választ kaphatsz, ha most sem hagyod ki a szombat esti mozit!

A legjobb öt pannonthalmi diákcsíny

Miről ismeretes a pannonthalmi diák? Ha kikészül, vagy már nem bírja szellemileg, keres magának egy szelepet, ahol kiengedheti a felesleges gőzt. Ez általában sportolás, kergetőzés, túrázás formájában szokott megtörténni. Néha azonban diákcsínyeket is elkövetnek. Ezen tettek még sok ideig megmaradnak a pannonthalmi emlékezetben.

A következő pár történetről csak mendemondák keringenek: elkövetőik ismeretlenek és nem is keressük őket. Persze, ezeknél biztosan van durvább sztori is, ám mi itt a helyzetek furcsaságára és poénosságára figyelünk csak.

5.– Mikulás reggelén egy harmincas hálóban összeszedte pár ifjú az összes cipőt, és bepakolta őket a két ablaktábla közé. Az ébredő diákokat furcsa látvány fogadta, majd mindannyian elkéstek stúdiumról, mert hosszú időbe telt, amíg cipőiket kihalászgatták.

4.– Egy srác vasárnap délután unatkozott, ezért úgy gondolta, kipróbálja, hogy mennyit bír új basszuserősítője. Ezt mind a hálóban tette, miközben egyik osztálytársa fogta az erősítőt, hogy ne essen le az ablakpárkányról. A hangerőbe belemegtek a falak, a biztosító fiúnak lobogott a haja. Pár perc múlva egy prefektus szakította félbe a próbát, ugyanis még ő is hallotta két emelettel feljebb az egészet.

3. – Négy diák, bosszúból az előző órai feleltetésért, lyukasórájukban a hálójukból lelógattak egy színes alsógatyát az osztályablaka elé. A tanulók állítólag olyan nevetésben törtek ki, hogy az áthallatszódott a földemen is. Az egyikőjük önkritikusan a gatyá után a saját ellenőrzőjét is leküldte a tanári ablakhoz. Ketten osztályfőnököt kaptak.

2. – A „dobogó” második fokára egy olyan „csapatcsíny” került, amelynek résztvevői nemes egyszerűséggel vetkőzős pókert játszottak egy harmincfős nagyhálóban. Mondanom sem kell, hogy a játék közepén belépett az osztályfőnökük, aki nagy csodálkozásában el is kezdte osztani az osztályfőnöki intóket.

1. – Egy nyolcadikos diák a stúdium csendjében egyszerűen felállt és torkaszakadtából ordítani kezdett. Beírást kapott.

Civilizált prefektusok

Sokak számára idegenül csenghet a civil prefektusság "intézménye", hiszen egy évtizede sincs annak, hogy a bencések mellett megjelentek a civil nevelőtanárok. Rovatunk olyan embereket mutat be, akik világiként vállalkoztak a teljes embert kívánó nevelői munkára. A prefektusi kar egyik legfiatalabb tanárával, Hódsági-Molnár Jánossal Ontko Henrik OSB készített interjút.

Kérlek, mesélj magadról!

Mezőkövesden születtem, két lánytestvérem között középsőként. Igazán elmondhatom, hogy szerető családban nőttem fel, szüleim okosan, és tudatosan is szerettek bennünket. Vagyis volt egyfajta szigor, de meglehetősen szerettük egymást és ez a nagy távolságok ellenére – szüleim Szombathelyen, testvéreim a fővárosban élnek – a mai napig így van.

Alapvetően úgynevezett későn érő típus vagyok: például nagyon nehezen jöttem rá arra, hogy mit is szeretnék csinálni, mihez van egy kicsivel több tehetségem, kedvem. Sokszor teljesen rossz irányba tapogatóztam: elkezdtem sakkozni, majd kb 2 hónap után abbahagytam. Kitaláltam, hogy jó lenne teniszezni: kaptam ütőt is, de úgy a harmadik-negyedik edzés után ezt sem folytattam. Ezután sokáig semmit sem próbáltam ki. Szerettem szerelni, bütykölni – Apu villanszerelő, a pincénk tele volt kibelezett mosógépekkel, porszívókkal és mindenféle elektromos szerelvényel –: készítettem laposelemből, hatvanas szögéből és drótból elektromágnezt, egy időben sok időt szántam papírsárkány-készítésre: térbeli doboz-sárkány, irányítható szaltósárkány. Nyolcadik után elővettem Apu évtizede nem használt Jawa Mustang-ját a padlásról és működőképessé varázsoltam az amúgy dugattyúrozsdásodásig tönkrement motort. Mindig voltak állataink: kutyák, tyúkok, disznók, nyulak, kacsák. Nagy kertünk volt – saját parcellával, ahol én döntöttem el, mit ültetek, – sok föld a határban: cseresznyés, szőlő, bab háztájiban. Szóval volt munka is elég... Értékes és tartalmas gyerekkorom volt, és most látom, hogy ennek az volt az ára, hogy alig nézhettünk tévét. Szóval nagyon jó útravalóval láttak el bennünket.

Van az a mondás, hogy az iskola a második otthonunk. Nekem volt egy harmadik otthonom is, a templom. Mielőtt arra gondolnál, hogy életszentségem magas foka már ily fiatalon felfénylett, az igazság ennél kézenfekvőbb: édesanyám elvállalta a sekrestyési munkát, hogy többet lehessen otthon. Már korábban is ministráltam, de ezután nagyon sok időt töltöttem a templomban, a plébániaudvaron. Sokat segítettem a rengeteg apró tennivalóban, a szertartások kellékeinek előkészítésében, rendrakásban, takarításban.

A templomkert végében található pottyantós budi tetején dohányoztam először életemben: Guba Joci barátommal, aki pár éve motorbalesetben elhunyt, diófalevélből sodortunk magunknak, de az első slukk után világossá vált számunkra, hogy a dohányzás rossz dolog...

Nagyon szeretem a sekrestyéket, szeretem speciális illatukat, hangulatukat, mindig azonnal otthon érzem magam bennük. Egy alkalommal esti szentségimádás volt. Úrfelmutatáskor gyorsan fel kellett kapcsolni az összes világitást, ezt hívtuk tuttinak. Mondtam Anyunak, hogy majd én egyszerre felkapcsolom az összes kapcsolót. A sok kapcsoló katonás rendben kínálta magát: egy seprűnyelet keresztbe fektettem rajtuk és az adott pillanatban egy mozdulattal sikerült teljes sötétségbe borítanom az egész templomot...

Középiskolai diákéveidet az esztergomi Ferences Gimnáziumban töltötted, ezeket az éveket a ferences lelkiiség határozta meg. Miben más egy bencés gimnázium?

A bencések monasztikus életéből kifolyólag a gimnázium itt a hegyen távol van a diákok által hón áhított civilizációs vívmányoktól. Ez azt eredményezi, hogy a nevelőtestület megpróbál minél több lehetőséget biztosítani a diákoknak a szabadidejük eltöltésére: nem emlékszem, hogy a Frankában ennyi szakkör és sport lett volna. És részben talán ezzel magyarázható a keményebb tanulási hangulat is itt Pannonhalmán.

Miben látod másnak a bencés diákokat?

A bencés diáknak talán jobb valamivel a tanulmányi átlaga. És ezt nagyon jól tudja is magáról...

Alapvető különbségeket azonban, amik a lelkiiségből

Civilizált prefektusok

erednének, nem látok. A szerzetesek közelsége különböző mélységben érinti meg a diákokat, akár ferencesekről, akár bencésokről van szó, és bár a prédikációk hangvétele, látásmódja ugyan kissé más, az imádkozó diákok mellett itt is, ott is vannak, akik nem kérnek az iskola vallásos részéből.

Nekem fontos volt a ferenceseknél a szegénységhez való viszonyuk. Ez a mai napig nagyon meghatározza az anyagiakkal való kapcsolatomat.

Egyéb eltérésekről azért nehéz beszélni, mert bár nem volt olyan régen, amikor gimnazista voltam, a fiatalok világa nagyon nagyot változott azóta, a mostani ferences diákokat pedig nem ismerem.

Az biztos, hogy ilyen komoly, részemről csodált iskolai szintű fociház Esztergomban nem volt!

A jezsuita rend berkein belül működő Szentjánosbogár mozgalom aktív szereplője voltál. Mennyire határozta meg ez az időszak az életedet, a világra irányuló szemléletedet?

Csak a bogár tehet arról, hogy végül nem a Franka vált életem legfontosabb, meghatározó közösségi alapélményévé. A bogarakkal még általános iskolás koromban kerültem kapcsolatba, és a Franka alatt is – egy év kihagyással – részt vettem táborformájú lelkigyakorlataikon. Később csoportvezető lettem, majd táborokat is vezettem. A bensőséges, mélyen átélt szentmisék sokat segítettek abban, hogy hűséges maradjak az egyházhoz akkor is, amikor az elégedetlenség, a sokszor túlzó kritizáló hajlamom miatt legszívesebben hátat fordítottam volna Istennek. Elementáris élmény volt a valódi feltétel nélküli elfogadás megtapasztalása, majd az óriási bizalom, hiszen olyan feladatokkal bíztak meg, melyeket nem néztem volna ki magamból. A szentjánosbogarak között váltam felnőtté. Felnőtt katolikká, aki felelősséget vállal a rábízottakért, és aki igyekszik továbbadni mindazt a jót, amit kapott.

A barkácsszakkör vezetése, valamint a kézműves foglalkozások koordinálása a feladatod. Idén pedig elindítottad a „dj prefektus” est-sorozatot. Milyen szerepe, formáló ereje lehet ezeknek a tevékenységeknek a fiúk életében?

Ezek az alkalmakon lehetséges igazán megélni a személyességet, számomra ez a fő tényező. A fafaragóműhelyben egyenrangú félként lehetünk jelen, ahol az alkotás, a technikai kivitelezés van a központban. A szakkörnek nincs tematikája, mindenki azt készíti, amit szeretne. Nem törekszem tudásközvetítésre, csak mint tanácsadó vagyok jelen. Úgy vagyok ott, hogy bármikor kérdezhessenek, de a kezdeményezés mindig náluk van. És ez a légkör lehetővé teszi a mélyebb találkozást, így aztán nem csak szakmai kérdésekről esik szó. Persze közben fejlődik a műszaki, esztétikai érzékük, anyagismeretük, formálódik a fizikai munkához való viszonyuk, ami – bár a többség minden bizonnyal komoly értelmiségivé fog válni – férfiaknak nem árt. A dj prefektus is egy kötetlenebb találkozás lehetősége. A diákok megláthatják, hogy a prefektus, a tanár is volt fiatal. Lehet, hogy mint tanárral nem jövök ki, hogy nem szeretem a tárgyat, amit tanít, de esetleg ugyanazt a zenét szereti, mint én. Kicsit a generációk közeledési lehetőségét is látom ebben, illetve hogy a tanár és diák közötti kapcsolatban a mellérendeltség is gyakorolható. Hogy erre milyen szükség van, az abból látszik, hogy ezen az igazán kötetlen alkalmon is, ahol teljesen egyenrangú viszonyt kínálunk a fiúknak, vannak, akik nem tudnak élni ezzel a lehetőséggel, és itt is harcban állnak velünk.

A hagyományörzés, a népművészet ápolása a szíved ügye. Honnan eredeztethető ez a küldetésstudat?

Mezőkövesden a mai napig erősen jelen van a matyó kultúra, nemcsak a tudatos hagyományörzés miatt, hanem az emberek gondolkodásában, világszemléletében is. Gimnazista koromban vettem ezt különösen észre, vagyis amikor kissé kívülről rá tudtam nézni erre a világra. Fontossá vált, hogy családunk a nagyszámú Molnár család közül a Jójárt ragadványnevet viseli magán, hogy ismerem matyó népdalokat, hogy tudok matyóórzsát rajzolni. Keresztanyám egyénisége meghatározó ezen a téren: vérbeli pedagógusként és autodidakta etnográfusként nagyon tudatosan és lelkesen gyűjti és terjeszti a matyóság tárgyi-szellemi kincseit. A Frankában ráadásul Matyó volt a becenevem.

Mi az, amit ebből fontosnak érzel átadni diákjaidnak?

Jó lenne, ha valamit megtapasztalnának a szokásokban, hagyományokban rejlő értékekből. Hiszen ezek mögött sok-sok generáció tapasztalata sűrűsödik, mely tapasztalatokat kár a sutba dobni, csak azért, mert jobban esik a saját kárunkon tanulni. Csak ehhez meg kell tanulni a dolgok mögé pillantani.

A népi kultúrából számomra különösen sokat jelentenek a népdalok; otthon is sokat éneklünk, de a szünetekben a munkatársakkal is gyakran összegyűlünk egy-egy pohár bor mellett rágyújtani kedvenc dalainkra. Egész kis népdalgyűjteményt állítottunk már össze.

Friss hajtás

A Friss Hajtás egy 2008-ban megjelent diákantológia címe. Az antológia a 2006-2007-es tanévtől működő stílusgyakorlatok szakkör teméséből válogat. Németh Márton (Ph '08) ötlete volt, hogy teremtünk találkozási lehetőséget azoknak a diákoknak, akik versírással foglalkoznak. A stílusgyakorlatok szakkör heti két órás fórummá vált, ahol a szerzőkön kívül a másik verseire kíváncsi, kritikus érdeklődők is megjelentek. A csoport létszáma így kb. 15 fő volt. A nyolcadik osztályosoktól a tizenkettedikesekig minden évfolyamból voltak résztvevők. Minden foglalkozásra egy-két diák hozta a verseit vagy novelláit, s a felolvasások után kritikai észrevételekkel, megjegyzésekkel próbáltuk a szövegeket egy jobb, pontosabb kidolgozottság felé mozgatni. Nagy öröm volt a számomra, hogy a kritikus légkör ellenére általában sikerült a másik véleményének (gyakran bírálatának) segítő szándékként való értelmezése. A fiúk odafigyeltek egymásra, s következő írásaikba már beépítették az alkalmanként leszűrődött tapasztalatokat. Ilyen értelemben az antológia a Stílusgyakorlatok szakkör résztvevőinek alakulás és- fejlődéstörténete. A fiúk írásaikkal folyamatosan és eredményesen szerepeltek diákírói pályázatokon is.

Komálovics Zoltán

decemberharminchajnal

reménytelen, torz
kérdőjel deformáció.
a gazdag szótlanágban
megrekedt kamilla-arcú
képzelet a megváltozott
mit sem sejtő mosoly
ködén gubbasztó
rekedt fény

szúrós, karcos ködétel.
fenséges lakoma, éj ború
szén kezű, toll szemű
kép testű kontraszt
más nyelv is saját
plágium és lírai
delírium. meg a vége;
a szórekedés széke.

ürítés, talán mélybe és
mélyről. megint előlről.
(és a malom is öröl.
hol vizet, hol időt, de
néha csak emlékeket)
tetten ért tűztett.
félelem és szorongás
magáért beszél, magáért remeg?
meg-meg örül, mint
a részegség, meg a füst
minek is a "mert"?
üresen köt semmit a
semmihez.

talán azelőtt aztán
az érthetetlen tekintetek
asztalán hol is az álom
meg minek is hiányzik
fázni hiába, ázni italban
úszni mámorban, sülni
másba. odavágnyi.
csak itt. elsőbbséggel
a világnak. hiába rohan
hova is, és mit ér vele

ha rossz, ha nem, nincs
más. céltalan, dicstelen,
tollatlan, ágyatlan vonás
vakság: látás, néha
látomás
kisemmizett széltolásközösség
kényszer fény, ünnep
kisemmizett minden.

Balatoni Gergely

Éjtöredékek

részletek

II. ének
Soha nem néztem szemedbe
Ha meg akartad fogni kezem
Ahogy a csillagokra se nézek már
Ha szellő simogatja arcom
Szebb így a disznótor
Parfümfelhőn át
Egyedül

IV. ének
Agyamban acélhuzalként
Feszül a magány
Mindkét végén én vagyok
És nem lágyítja
Se könnyed se éneked
Hisz éntelen éjemben
Elmerül a szó

Németh Márton

Pesti este

Ciripel odakint valamiféle
Az ablak nyitva félire
Táncra perdül és nem hallgat
Az óra mutatója folyton katt

Masíroznak odakint a naszádok
Taxiból nékem mára sok
A képzelet ragadott meg éppen
Két gőzös puff, egymásnak billen

Oly harmonikus, mint ama képerkeret sarok
Az árnyékok talán közeli rokonok

Erdőssy Gellért

Lelki életünk

After party — esti ima fél 10-kor

Nyolcadikos voltam, amikor az osztályunk egyik közös esti imája után elmentem megnézni, hogy mi történik a diákkápolnában, miért szűrődik ki esténként gitáros énekek hangja. Ez az első alkalom annyira megtetszett, hogy azóta egy-két megszakitással, de mindig ott vagyok a fél 10-es esti imákon. Akkor még „Puffi”, akkori 10. osztályos tanuló vezette ezeket az alkalmakat, amely azóta is a következőképpen néz ki: a szerda és a szombati napok kivételével- amikor is mozi van- minden nap estéjén összejövünk a diákkápolnában, hogy hálát adjunk Istennek az elmúlt nap örömeiért, s bánataiért.

Jó megtapasztalni ilyenkor Jézus jelenlétét, észrevenni őt egy mosolygó arcban vagy épp egy olyan diáktárs arcában, aki 3 témazárón is túl van, s már a fáradtságtól szinte kidől, de mégis betér az Úr házába, hogy hálát adjon neki, amiért annyira szeret bennünket, hogy egyszerűen Fiát adta értünk.

Ahogy az idő engedi, 2-3 éneket énekelünk a két gitáros énekes könyvből vagy egy karizmatikus énekgyűjteményből. Azután valaki felolvass egy részt a Szentírásból. Majd miután meghallgattuk Isten ígését, megosztás következik, hogy a közösségünk fejlődhesen. Mindenki egy kis imába megfogalmazza azt, ami történt vele aznap. Ez arra szolgál, hogy hálát adjunk Istennek, valamint hogy meghallgassuk egymást, tanuljunk egymás örömeiből, hibáiból vagy csak egyszerűen érezzük azt, hogy imánkat, könyörgésünket a többiek meghallgatják, átérzik. Így válik a személyes ima közösségivé, melyben maga Jézus Krisztus lesz jelen. Majd újra énekelünk, hisz mindannyian szeretünk Istennek hálát adni, magasztalni Őt, amiért ennyire jó, megtartó, hűséges és örökkévaló. Énekekkel Dicsőítjük Őt, melyek már ősidők óta az ima egyik legkedvesebb s legszemélyesebb formái. Jézus Krisztus- számomra egyik legkedvesebb- evangéliumi üzenete így válik élővé közösségünkben nap mint nap:

„Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”

Mt.18,20

Veréb Dávid 12.a

A taizéi lelkiség Pannonhalmán

„Hogyan lehet imádkozni?”

A plakátunkon is nagy betűkkel olvasható ez a kérdés. Erre keressük a választ egyénileg és közösen. Mindannyiunknak megvan a maga kedvelt imaformája, amiben otthon érzi magát, amiben felszabadultabban tud Istenhez szólni. Néhányan az iskolából úgy érezzük, mi ilyen módon tudjuk kifejezni a hódolatot, hálát, köszönetet és mindazt, ami Istennek jár. A taizéi imaformáról érdemes tudni, hogy nagyon sokszínű. A meditatív ének között vannak bibliai részletek, közös Miatyánk, személyes könyörgések és egy hosszú csend. A csend az ima egyik legalapvetőbb formája. Jelzi, hogy van időm Istenre, hajlandó vagyok befogadni az ő üzenetét. A csend ugyanakkor az önvizsgálat ideje is. Lehetőség arra, hogy magamon is gondolkodjak, mert a csendben nem tudok magam elől elmenekülni. A csend csak az enyém és Istené.

Nemcsak a szavak, de a környezet is segít az Istenre irányultságban. A világos félhomály, a gyertya, a zenei kíséret mind azt szolgálják, hogy az ember a lehető legjobban megnyílhasson, hogy otthon érezze magát.

A Taizéi imaórákon nem csak szavakkal és tettekkel, de testünkkel is imádkozunk. Nincs megszabva, hogy az ember milyen testhelyzetet vegyen fel. Van lehetőség széken ülve imádkozni, vagy a földön ülve, térdelve, esetenként arca borulva is ki lehet fejezni az Istenre hagyatottságot. Mivel nincsenek szigorú szabályok, mindenki megtalálhatja, ami neki tetszik, ami számára otthonosabb.

Az imaórán nagyon fontos, hogy közösségben vagyunk. Előre készülünk az énekekkel, kísérettel, bibliai helyekkel, zsoltárral, könyörgésekkel. Ezáltal válik az egész alkalom egyfajta „közös művé”, azaz liturgiává (λειτον εργον = liturgia, azaz közös mű). Isten és ember közös művét szeretnénk előremozdítani, és szeretnénk megmutatni a pannonthalmi diákoknak, hogy imádkozni nagyon sokféle módon lehet, és fontos az, hogy mi magunk megtaláljuk, hogy tudunk a legszemélyesebben, legmélyebben Istenhez szólni.

Tamás Dániel 11.A

Lelki életünk

Opaci görögök

A görögkatolikusság mindig jelen volt Pannonhalmán. Volt idő mikor a számuk elég volt a diákkápolna megtöltésére, bár jelenleg elég kevesen vagyunk. Nem egy itt végzett görögkatolikus diák választotta a papi hivatást, s fiúgyermeküket később szívesen adták Pannonhalmára.

Nagy öröm számunkra, hogy a tanárok és az igazgató nyitottak felénk: ha egy görögkatolikus kéréssel megkeresem akár Titusz atyát, az igazgatót, akár osztályfőnökömet, kifejezetten nyílt szívvel fogadnak és kimondottan támogatnak.

Rendszeresen szombat esténként végzünk vecsernyét, kis létszámú, de annál lelkesebb csoportunkkal, emellett

minden hónap harmadik vasárnapján a győri görögkatolikus parochus, Tóth András atya eljön szentliturgiát tartani, vagy mi megyünk a győri misére.

Végül még a „ritka” programokról ejtenék néhány szót. Idén iskolaidőben szervezték meg a rendhagyó zárandoklatot, melynek keretében Máriapócsról (a felújítások miatt) a kegyképet Hajdúdorogra kísértük el. Szintén tanáraink jóvoltából ünnepelhettük a farsangot több ezer testvérünkkel a nyíregyházi egyházmegyei bálon, ahol találkozhattunk régi barátainkkal, és sok új embert ismerhettünk meg.

Szaplonczay Márton 10.a

Kisközösségi lét

2007 nyarán voltam egy lelkigyakorlatos táborban. Ez a lelkigyakorlat a győri Apor Vilmos iskola Szív Apostolai közösségének tartatott, melynek a nővérem a tagja és így jutottam el én is hozzájuk. Ez egy diákok által vezetett kis imaközösség a gimnáziumban. Nagyon mély lelki élmény volt számomra, nagyon közel kerültem Istenhez, illetve ő jött közel hozzám.

Ennek hatására kerestük fel a barátommal (aki szintén ott volt a táborban) Titusz atyát és léptünk be a közösségbe, mely Biblia szakkör néven indult az ő vezetésével. Erre azonban a szakkör szó abszolút nem megfelelő. A szakkörökre általában magunk miatt járunk, hogy valami újat és szépet tanuljunk. De itt egymást próbáljuk építeni azzal, hogy megnyílunk egymásnak, megosztjuk egymással gondjainkat, imádkozunk egymásért, felfedezzük együtt Istent a mindennapjainkban. Ja, és persze olvassuk a Szentírást. A Szív Apostolai közösséget a nyári táborban a barátommal nagyon megszerettük, és úgy alakult, hogy a mi közink felvette a kapcsolatot velük, és a 2008-as évbe már együtt mentünk át, mármint együtt szilvesztereztünk. Azóta rengeteg minden történt, sokszor találkozunk velük és beszélgetünk, imádkozunk, játszunk, nevetünk, énekelünk, dicsérjük

Istent az Ő valós és megtapasztalható szeretetéért. Legutóbb január 30-a és február 1-je között találkoztunk hosszabban itt, Pannonhalmán. Hát, hogy is mondjam: ez egyre jobb! A Jóisten mindig meglep minket! Hogy ezt mi alapján mondom? Lássuk csak: a közösségi imában mindig mást kap az ember Istentől; a játékokban (volt számháború a gimnáziumban, foci, kosárlabda, beugró), ha az emberek szeretik egymást, márpedig itt úgy volt, akkor egy-egy mosolyban annyira ott van Isten, hogy egészen különleges. Volt a hétvégén kirándulás is. Ez nagyon jó volt arra, hogy beszélgessünk, mert bár már másfél éve ismerjük egymást, azért rengeteg felfedeznivaló van még a többiekben. Visszafelé egymástól kb. 10-15 m-re lemaradva kellett elmélkedni Jézusegyik mondatáról: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet”. És ahogy ott mentünk a kanyargós úton olyan

jó volt látni, hogy ezen az Úton járva úgy nézett ki (ahogy az út melletti fák kinyíltak az ég felé), mintha a mennyországba mennénk. Csak az Utunk Jézus legyen, és akkor nincs baj. Szóval ilyen volt, nagyon nagy élmény. És ezek az élmények azok, amelyek megtartanak engem a hitben, mert Isten ott van a közösségeinkben.

Olyan jó, hogy Isten összehozott minket, és olyan jó, hogy Isten hozott össze minket!

Szabó Márton 11.b

Ph'98

Aki kérdez... Deli Gergely

Nagyon örültem, mikor meghallottam, kedves Lila, hogy veled kell interjút készítenem a Hic fuit rovat számára. A te helyzeted igen különleges volt Pannonhalmán, hiszen amerikai tartózkodásod miatt két osztálynak is tagja voltál, sőt, nem is akármilyen tagja, hanem közösségünk egyik legaktívabb, szervező tagja. Ezt a szerepet tudatosan vállaltad, vagy spontán alakult így?

Kérdésem hallva hirtelen arra gondoltam, hány tudatos döntésem is volt életemben. Azt hiszem, igen kevés. Az egyik az, hogy Pannonhalmára szeretnék járni, igaz, ezt egy látogatás alkalmával már ötévesen eldöntöttem. A másik ilyen határozottan tudatos döntésem volt, hogy nyáron megnősülök. Egyébként mindkét osztályban igyekeztem kapcsolatokat kialakítani, kedves lenni mindenkihez, és ez a második osztályban talán egy kicsikét könnyebben ment, hiszen az összetartóbb közösség volt. Véleményem szerint nagy lehetőség a Qpacon töltött négy év, nagyon értékes emberekkel lehetett megismerkedni. Sohasem tudhatod, mikor szorul valaki később a segítségedre, vagy éppen neked mikor lesz szükséged valakitől támogatásra.

Amerikai tartózkodásodat fontosnak tartod az életed folyása szempontjából? Változtál ott kint?

Szerintem a legfontosabb hozadéka annak a tizenegy hónapnak az volt, hogy nyitottá váltam a világra. Talán hivatásom – hogy nemzetközi szintéren szeretnék dolgozni – innen származik, és nagyon örülnék, ha a későbbiekben hazámat képviselhetném valahol. Amerikában azzal kellett szembesülnöm, hogy milyen kis országnak is számítunk globális nézőpontból, másrészt az Újvilágról sokkal árnyaltabb ismeretekre tehettem szert, mint amelyekkel egy átlag magyar ember rendelkezik. Egyébként vendéglátó családom most a nyáron volt nálunk, tehát élő kapcsolatot tartunk fenn velük. Mindenkinek ajánlom, hogy ha teheti, lásson világot, ismerkedjen meg tőlünk eltérő kultúrájú népekkel.

A gimnáziumi években te lettél a mára már legendássá vált csákberényi mulatozások vendéglátó gazdája is.

Igen, az első Csákberényre még 95-ben került sor. Azóta minden évben legalább egyszer összegyűlünk ott az osztályból, illetve néha idősebbek, fiatalabbak is „bekéredzkednek”. Amellett, hogy nagyon jó a Vértes Gyöngyében egy-egy rumkáv vagy kisfróccs mellett elbeszélgetni, nagyon fontos közösségépítő szerepe volt ezeknek a találkozásoknak. Hihetetlen, de igazán vált, amit édesanyám jóslott még középiskolás korunkban, hogy meglátjuk, egy-két évvel később öltönyben és kocsival fogunk majd megérkezni a telekre. És lám, az elmúlt évben már öt-hat kocsival mentünk le, Nagycsonka (Csonka Dénes Ph '98) pedig

tényleg öltönyben érkezett, noha egy-két éve még egymásnak adtunk kölcsön, hogy a busszal leutazhassunk. Igazából a szüleimnek volt ez egy nagy vállalása, hiszen mindig tönkre tettünk valamit, ennek ellenére ők mindig szívesen láttak, látnak bennünket.

Nagyon fontosnak tartom, hogy beszéljünk arról, milyen fontos közösségépítő szereped volt az egyetemi évek alatt is. Érdekes, hogy gimnáziumi osztályunknak is egyfajta második élete bontakozott ki a Pázmányon. Olyan emberek váltak igaz barátta, akik a gimnáziumi évek alatt talán szóba sem álltak egymással.

Eleinte elég zárt közösségnek számítottunk. Hosszú ideig tartott, amíg tudatosítottuk magunkban, milyen magasra is tettük a mércét, milyen nehezen fogadunk be másokat. Ezt követően talán sikerült egy fővárosi mércével igen összetartó és hangulatterem-

Aki válaszol... Horváth Gellért

tő közösséget létrehozni az egyetemünkön. Ennek leglátványosabb jele a Vén Pipás Szabadegyetem volt, amelynek alapító dékánja lettem. Ez arról szólt, hogy havonta összejött száz-százötven ember, akik cigányzene mellett mulatták az időt. A kezdeményezés eleinte vitatott volt, sok cikk megjelent róla az Ítéletben, a kar diáklapjában is. Azonban a bíráló hangok hamar elcsitultak, a rendezvény nyilvános volt, mindenki eljöhett, aki akart, és sokszor tanárok, tanársegédek is tiszteletüket tették.

Legsikeresebb és legmaradandóbb kezdeményezésünknek mégis a Medium Alapítvány számít. Miért tartottad fontosnak ezt az egészet, mit jelent neked a Medium?

Ezzel kapcsolatban nagyon szép szavakat találhat az ember az alapító okiratunkban. Az alapötlet – látva azt, hogy mennyire szétszórta és magunkra maradtottan élünk az érettségi után – az volt, hogy azt, amit Pannonhalmán kaptunk, valamilyen formában tovább folytassuk és megháláljuk. Mindannyian úgy éreztük, hogy nagyon sokat kaptunk a bencésektől, ezt szeretnénk volna visszaadni. Másrészt a mi időnkben a BDSZ-ben alig voltak fiatalok. A mi sikerünknek betudhatóan ma már az érettségizők nagy része aktív taggá válik. Senkire nem szeretnénk rákényszeríteni semmit, de a lehetőség mindenki számára ott van. Mikor elhatároztuk, hogy létrehozuk az Alapítványt, nagy vállalás volt ez a részünkről, hiszen a szűkös egyetemi ösztöndíjunktól dobtuk össze az alapításhoz szükséges százezer forintot. Nagy öröm volt számunkra, hogy Gáspár atya mellénk állt, és Világhyval (Világhy András Ph '98) vállalták az alapító tisztségét. A sikerek ellenére nem lehetünk teljesen elégedettek, hiszen e munka teljes embert kívánna meg, mégis egyre kevesebb időnk marad. Most már azon gondolkodunk, hogyan és kinek lehetne továbbadni a stafétabotot, hiszen itt van egy új, nem is akármilyen generáció.

Azért maradjunk még a jelenben. Jelenleg a Szépművészeti Múzeum alagsorában ülünk, felettünk már folynak a Bencés Bál előkészületi munkálatai. Ebben is nagy szereped van.

Nemrég gondolkodtam el a bálról, és világossá vált, hogy az első szervezésekor még mennyire a hiúság vezérelt bennünket, próbáltunk minél nagyobb sajtómegjelenést elérni. Ma inkább már azt értékelem, hogy vannak emberek, akik egy fárasztó munkanap után képesek még energiát tenni egy ilyen jótékony kezdeményezésbe. Az évek alatt ez is egy generációkat átölelő projektté vált. Amíg van erőnk, csinálnunk kell. Kész csoda, hogy az első Bálon már minden összejött. Még az utolsó nap is kérdéses volt a Bál nyereségessége, lesz-e elég vendég, marad-e felajánlanivaló. Megérezhettük, hogy a Gondviselés megsegíti azt, aki valamilyen jó cél érdekében küszködik. Aztán a szervezőmunka évről-évre könnyebbé vált. Persze nehézségek mindig vannak, időről-időre elcsüggedünk, de ilyenkor nagyon jó, hogy a másik lendülete átsegít a mélypontra.

Néhány éve beszélgettünk arról, hogy a baráti körünkben szerintem egyedül vagy alkalmas politikai pályára. Aztán úgy hozta a sors, hogy ilyen munkát is vállaltál. Hogy tudod összeegyeztetni a lelkiismeretteddel a mai politikai élet fertőjét és mi a célod ezzel a hivatással?

Az osztály éppen 98-ban, a váltáskor vált nagykorúvá, szavazóképpé. Emlékszem, hogy az, ahogy a Fidesz a reménytelen helyzetből fordítani tudott, milyen komoly hatást gyakorolt mindenkire. Aztán az elkövetkező négy évben, úgy éreztem, jó itthon élni, kihúzott derékkal járhattunk a saját országunkban. Az egyetem alatt nem foglalkoztam politikával, míg 2004-ben bekerültem Hortobágyi Szabolcs (Ph '97) kampánycsapatába, majd diplomázás és brüsszeli gyakornoki idő után, 2007 őszétől a Fidesz frakció EU-munkacsoportjának szakértője lettem. A feladatom nagyon sokrétű, háttéranyagokat, beszédeket, interpellációkat kell írnom magyarul és angolul. Mindig naprakésznek kell lenni, figyelni a híreket, ezt nagyon élvezem, bár nehéz elmélyülni egy témában. Hogy mennyire leszek erre alkalmas, azt kevésbé látom, lévén ez nem egyike a két tudatos döntésemnek.

Evezzünk egy kicsit a magánéleted felé! A nyáron megnősülsz, nagy változás lesz ez az életedben.

Zsófiával egy általános iskolába jártunk, nagyon régi a kapcsolat a családjaik között. Aztán 2001-ben egy esküvőn találkoztunk, amikor már éreztem, hogy lesz közünk egymáshoz, de csak évekkel később találtunk igazán egymásra. Valahol ebben is tetten érhető volt a már emlegetett Gondviselés, hiszen ki-ki bejárhatta a maga vargabetűit. Hamar összeköltöztünk, és reméljük, hogy az esküvő után hamarosan igazi családdá is válhatunk.

Kedves Lila, köszönöm a beszélgetést.

Életünk

Így kezdődött...

1991 őszén a Szent Márton-nap, a Monostor búcsúnapján rendeztük meg első alkalommal a királyválasztást. Prefektustársaim javaslatára a királyválasztást a következő tanévben, az 1992/1993-es évben már farsangkor hirdettük meg, és a Szent Márton-nap tematikus nap lett. Érdekes lenne a korteskedés, a programok, ötletek csokorba gyűjtése, hisz a diákmentalitás, psziché mélyrétegei jutnak felszínre. A diákok kreativitásának sokféle arca tört felszínre a farsangi keretek között az atyák és kollégák tolereanciája, passzivitása és együttműködése függvényében.

Vásárhelyi Anzelm OSB

Királyi felségek

1991.	Szabó Elemér (Olümposzi istenek)	2001.	Szenes Márk
1993.	Kovács Miklós (Kerékpárt)	2002.	Horváth Máté
1994.	Takács Lajos (királyalajos mer' királyalajos)	2003.	Brezina Péter (Marha Claas)
1995.	Nyeste Gábor (Szent Szemüveg Lovagrend)	2004.	Déri Balázs (Fekete Sereg)
1996.	Vékás-Kovács István (P.I.P.)	2005.	Ribiánszky Gergely (THK)
1997.	Vörös Zsolt (Vörös Párt)	2006.	Almási Sándor (Retro Párt)
1998.	Horváth Gellért (Kretén Párt)	2007.	Palka Gergely (Cosa Nostra)
1999.	Benkó Tamás (Sör Párt)	2008.	Csiba Ferenc (Nigga)
2000.	Szabó Bálint (Vigyor Bt.)	2009.	Pirisi Gergely (Arab Liga)

Szombat esti láz – Farsang 2009

Óvoda

Kovbojnak öltözünk, tűzoltónak, papagájnak, amikor még hiszünk a játékban. A lányok tündérek, királylányok. Szüleink varrják-ragasztják éjszaka a jelmezt, vagy kölcsönzőbe megyünk nappal. Napról-napra más akarunk lenni. *Hogy néz ki a valóságban az álunk?*

És végül: föl vesszük-e a jelmezt? Sőt: kapunk-e díjat érte, megnyerjük-e a jelmezversenyt vagy csalódunk, minden hiába.

Játékszabály

Leülünk néhányszor előtte, egyszer utána. Álarc nélkül, szemtől-szembe. Ludi Magister, királyjelöltek és a stratégák. Jó ez. Mit lehet és mit nem. Milyen legyen és milyen volt. Vita is van, néha nehéz, de „beszólni” nem lehet, csak fogalmazni. Szavakba önteni.

Sola radio

Bedrótozzuk az iskolát, föntről lefelé. Lógnak a kábelek, néhol padlóhoz ragasztjuk őket. Harsog a zene az iskolarádióból a szünetekben. „*Miért nincs mindig így?*” Ébresztjük az ifjakat beöltözve, teával, meleg szavakkal. Esténként esti mesét olvasunk nekik. Ilyenkor jobban figyel az osztály.

Várkör

Központi rendezvény lett a jelmezes felvonulás: hogy mindenki beöltözhessen. Két osztály veszi a bátorságot.

Az egyik *Négy évszaknak*, a másik *hippinek* öltözik, egy részük *Lagzi Lajcsiéknak*. Hó van, és süt a nap. Az *Ősök* mezítláb cserkészrigmusokra járnak a táncot, a *Nyár* jégre terített pléden, napszemüvegben napozik, az *Ősz* nagykabátban, esernyővel sétál Párizsban. A hippik tarka, lógó ruhákban, nyakláncban tiltakoznak az atomháború fenyegetése ellen.

Tortát fognak enni érte.

Alkotások

Cseresznyevirág

Ha olvassátok majd lyoni hölgyek,
Leendő társaim, a versem,
Adjatok magatokból hozzá
Kicsérélve a szót szerelemre.

Nekem lehetetlen vágy volt
Kitörni e körből,
Mert mindig menekültem
Örömöm közeléből félve a végtől,
Hogy más töri szét.

Pedig a test verseiben
Cseresznyevirág kalapom van,
Fűszálakkal kötözték fejemre kezei.
S lányok nézik a szirmot, mennyire érett:
Mnaszidika, Atthisz, Pandionisz, Pszapphó.

Vágyad szerint vagyok szeretőd.
Nézd, a többi lány már nincs a kertben,
Tűzd hát testedbe a fényt,
És köntös, kápa ne takarja.

De amikor lehajolt, hogy bokáján
A túlszoros bőrszíjat meglazítsa,
Mozdulat már nem volt közelében,
Szépségből semmi több a távolában.
Elfutottam
S azóta nem örülök igazán sohasem,
Mikor a virágzó fákat lánggra gyúlni látom
Mnaszidika, Atthisz, Pandionisz, Pszapphó
S ha olvassátok majd, társnőim, a versem,
Gondoljatok majd arra a fára, ahol álltunk.

Vegyetek magatokhoz róla!

Komálovics Zoltán, magyartanár verse

Akikre büszkék vagyunk

Nagy örömmel számolunk be öregdiákjaink sikeréről: Korzenszky Richárd atya (Ph '59), a Tihanyi Bencés Apátság perjele 2008. december 5-én Magyar oktatás és köznevelés kategóriában Prima Primissima díjat nyert. Deli Gergely (Ph '98) szintén a Magyar oktatás és köznevelés kategóriában a 2008-as év Junior Prima díjasa. Szeretettel gratulálunk!

Hogy bencés szerzetes lettem, elsősorban annak köszönhetem, hogy diák voltam Pannonhalmán. Örülök, hogy szüleim igazi családban neveltek. Nyáron lesz az ötven éves érettségi találkozónk. Augusztus 6-án ünneplem Ambrus atyával együtt szerzetesi beöltöztésünk ötvenedik évfordulóját. Pannonhalmán tanultam teológiát, 1964-ben szenteltek pappá, ennek az évnek az őszétől tanultam Budapesten az ELTE-n, magyar-orosz szakos tanár lettem. Tanítottam Győrben öt évig, majd András főapát úr titkára voltam. Tíz évig vezettem a pannonhalmi gimnáziumot: sokat köszönhetek az akkori atyáknak és civil munkatársaknak. 1989 és 91 között perjel voltam Pannonhalmán, majd életem egyik legizgalmasabb szakasza jött: a Művelődési és Közoktatási Minisztériumban voltam miniszteri biztos, rengeteget utaztam, tárgyaltam, amikor újra indulhattak egyházi iskolák. 1994 október közepétől vagyok Tihanyban, az ország egyik legszebb helyén. Tihanyban itthon vagyok, Pannonhalmán otthon. Ha újra kezdeném, ugyanezt tenném (csak nem hagynám abba gyerek fejjel a zongorázást...).

Richárd atya

Hogy életem eddig így alakult, elsősorban a pannonhalmi gimnáziumban töltött meghatározó éveknél köszönhetem. Többek között annak, hogy latinul tanulhattam, és hogy egy évet a schäftlarni Bencés Gimnáziumban tölthettem. Az osztályunk harmada jogi egyetemre felvételizett, a családi példaképek mellett ez a tény is fontos ösztönző erő volt pályaválasztásomban. Aztán az ELTE-n a latin összekapcsolódott a joggal, amikor a Római Jogi Tanszéken kezdtem el demonstrátorkodni. E tevékenység közben szerettem meg a tudományos kutatást, jártam Európa híres egyetemén és tanultam meg idegen nyelveket. Az egyetem utolsó éveiben Tombor Andrásnak, egy győri bencés diáknak köszönhetően a Mathias Corvinus Collegium igazgatóhelyettese lettem. Ez a feladat az addigiaknál sokkal nagyobb megtiszteltetésnek és kihívásnak bizonyult. A nehéz külső körülmények ellenére rengeteg munkával sikerült életben tartani és fejleszteni is az intézményt, amelyben ma 112 egyetemi hallgató és mintegy 300 középiskolás tanuló, közülük több határainkon túlról érkezett magyarájú diák. Most egy rövid időre a gyakorlati életben, ügyvédként is kipróbálom magam, de a tudományhoz és a civil szférához mindig hű szeretnék maradni.

Deli Gergely

Csordás Zoltán rajztanár, festőművész Melankólia c. olajfestménye

